

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **B.A.R. – REPTOFILIA, s. r. o.**, IČ 25698109, sídlem Mečíková 2892, Praha 10,
zastoupené JUDr. Tomášem Sokolem, advokátem, sídlem Sokolská 60, Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10,

o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 25. 8. 2014, č.j. 4324/M/14, 58235/ENV/14, sp. zn. R/3063,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně podala žádost o vydání vývozního povolení na vývoz 52 exemplářů druhu *Podarcis lilfordi* (ještěrka Lilfordova) do Spojených států amerických (USA), které žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 3. 2014, č. j. 23310/ENV/14-1364/630/14 (dále jen „rozhodnutí ministerstva“), nevyhověl, neboť nebyly splněny podmínky pro vydání takového dokladu podle ust. čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. 12. 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (dále jen „nařízení Rady“). Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně rozklad, o němž ministr životního prostředí (dále jen „ministr“) rozhodl tak, že jej žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí ministerstva potvrdil.

[2] Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Odůvodněno je podle jejího názoru pouze tím, že ministerstvo není přesvědčeno o tom, že chovné stádo bylo získáno způsobem, který nebyl na újmu přežití exemplářů ve volné přírodě. Vedle odkazu na čl. 5 nařízení Rady ministerstvo pouze převzalo stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny (dále jen „AOPK“), která vydala k žádosti žalobkyně o vydání vývozního povolení nesouhlasné stanovisko. Žalobkyně namítá, že v napadeném rozhodnutí nebyly vypořádány jí vznesené námitky. Žalobkyně nejen dostatečně určitě tvrdila a prokázala, jak získala exempláře druhu *Podarcis lilfordi*, ale nadto i snesla argumenty, proč má za to, že vývoz jí vlastněných exemplářů nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje.

[3] Žalobkyně má za to, že předložila důkazy o získání příslušných exemplářů v souladu s právními předpisy, a sice čestné prohlášení V. D., který tyto exempláře žalobkyni ze svého chovu daroval. Ze žalobkyní získané výpovědi pana R. R., učiněné v řízení vedeném u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (č. j. 696/ZP/2010-Br-5) vyplývá, že předmětné ještěrky získal spolu se svým otcem v roce 1982 v zoologické zahradě Tozer v Tunisu, a to jako dar za pomoc při určení některých druhů plazů, která ZOO v Tozer měla. Tyto ještěrky byly mylně určené jako mláďata druhu *Lacerta lepida pater*. Otec R. R. pak tyto ještěrky choval a vytvořil tak chovnou skupinu, která se dál rozmnožovala. V roce 1991 pak zbytek chovné skupiny prodal právě panu V. D. R. R. následně, poté co získal dostatek odborné literatury a měl možnost konzultovat fotografie ještěrek i v zahraničí, určil, že se nejedná o druh *Lacerta lepida pater*, nýbrž o ještěrky druhu *Podarcis lilfordi*.

[4] Podle žalobkyně je zjevné, že exempláře byly získány odchovem v chovu založeném na území České republiky. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že tyto ještěrky jsou od roku 1980 chráněny ve Španělsku, kde se jakožto endemický druh jedinečně vyskytují. Legálnost chovu byla žalobkyní tvrzena a doložena. Přestože měl žalovaný dostatek důkazů, nekriticky převzal názor AOPK, která však není neomylná. Žalobkyně se domnívá, že negativní stanovisko AOPK překračuje obecný zákaz libovůle a svévole. Stanovisko AOPK není vysoce odborným a kvalifikovaným rozbořem, uvádí se v něm, že předmětný druh je chráněn od roku 1981, a tudíž AOPK není ubezpečena, že chovná skupina byla založena v souladu se zákonnými předpisy platnými v době získání. Ze stanoviska AOPK ani z napadeného rozhodnutí ministra není zřejmé, jakým způsobem by bylo možné AOPK „ubezpečit“ o výše uvedené skutečnosti. Jedná se o nicneříkající formulaci, která je jednoznačným projevem libovůle, stanovisko AOPK neobsahuje jakékoli relevantní důvody pro zamítavý postoj.

[5] Žalobkyně dále uvádí, že ust. čl. 5 odst. 2 nařízení Rady nedává AOPK právo souhlasit či nesouhlasit s vývozem, ale toliko písemně oznámit, že odchyt či sběr exemplářů ve volné přírodě nebo jejich vývoz (ne)bude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje. V tom žalobkyně rovněž spatřuje projev libovůle.

[6] Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí ministra, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí ministerstva. Žádost žalobkyně byla

zamítnuta proto, že vyhovění této žádosti by bylo v rozporu s nařízením Rady. Žalovaný odkázal na vysokou úroveň ochrany životního prostředí v EU (čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování EU), jakož i na zásady obezřetnosti a prevence. Poukázal rovněž na právní postavení AOPK jako národního vědeckého orgánu CITES podle čl. 13 odst. 2 nařízení Rady, který žalovanému poskytuje odborné podklady pro jeho činnost. Žalovaný uvedl, že pro správní řízení o vývozu exemplářů z ČR do USA má stanovisko AOPK podle čl. 5 odst. 2 písm. a) nařízení Rady zásadní význam. V případě negativního stanoviska AOPK bylo nutno žádost žalobkyně zamítnout podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“); k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 6 As 80/2012-49, který je podle jejího názoru plně aplikovatelný na postup podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady.

[7] Žalovaný považuje „důkazy“ žalobkyně (údajný dar a svědecká výpověď pana R. R. a pana V. D.) o původu exemplářů za zcela účelová a nepodložená tvrzení, která nemohou zpochybnit stanovisko AOPK, neboť jsou v rozporu s platnou právní úpravou, konkrétně nařízením Rady a nařízením Komise (ES) č. 865/2006 ze dne 4. 5. 2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (dále jen „nařízení Komise“), resp. se zásadou předběžné opatrnosti. Žalovaný odmítá závěry žalobkyně, že předmětné exempláře byly získány odchovem v chovu založeném na území České republiky.

[8] Žalovaný rovněž popírá, že by stanovisko AOPK, na něž odkazuje, bylo věcně neodůvodněné a založené na svévoli a libovůli. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného i napadeného rozhodnutí ministra zejména vyplývá, že předmětné exempláře nebylo možné považovat za exempláře narozené a odchované v zajetí podle čl. 54 nařízení Komise se všemi právními důsledky pro komerční nakládání s těmito exempláři. Námitky žalobkyně považuje žalovaný za nedůvodné.

[9] Žalobkyně v replice zopakovala, že žalovaný pouze převzal stanovisko AOPK a žádné svoje stanovisko k věci nepřipojil. Žalovaný tým AOPK neoprávněně propůjčuje postavení správního orgánu, pokud tento vědecký orgán nechává rozhodovat o vývozu exemplářů druhu *Podarcis lilfordi*, a to v rozporu s čl. 5 odst. 2 nařízení Rady. Žalobkyně trvá na tom, že předložila veškeré požadované dokumenty a vysvětlení; na smysluplné vyjádření žalovaného k věci však stále čeká.

[10] Ze spisového materiálu žalovaného vyplývají pro rozhodnutí ve věci následující relevantní skutečnosti:

[11] Žalobkyně podala dne 21. 3. 2013 žádost o vydání vývozního povolení na vývoz 52 exemplářů druhu *Podarcis lilfordi* do USA. Na žádosti byl uveden původ exemplářů určených k vývozu „C“ – exempláře narozené a odchované v zajetí v souladu s kapitolou XIII nařízení Komise. Jako účel vývozu bylo uvedeno „T“ – obchodní účely. Žádost byla doplněna registračními listy k exemplářům tohoto druhu, na kterých bylo uvedeno, že exempláře určené k vývozu byly narozeny v zajetí v dubnu 2004 až v květnu 2011 a odchovány panem V. D. Ministerstvo požádalo o stanovisko vědecký orgán CITES podle § 27 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně

některých zákonů (dále jen „zákon o obchodování s ohroženými druhy“) a podle čl. 5 odst. 1 nařízení Rady (pozn. soudu: správně podle čl. 5 odst. 2 písm. a) nařízení Rady), tj. AOPK.

[12] AOPK vydala dne 29. 4. 2013 k žádosti nesouhlasné stanovisko, „*jelikož nemůže potvrdit, že chovná skupina byla založena v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání*“. V odůvodnění tohoto stanoviska se uvádí, že druh *Podarcis lilfordi* je zařazen v příloze II Úmluvy CITES a v příloze A nařízení Rady (tj. nejprísnejší kategorie ochrany). Ve věci nebyly předloženy žádné doklady o legálním vývozu jedinců zakládajících chovnou skupinu ze Španělska a jejich legálním dovozu do České republiky. Z informace poskytnuté vědeckým orgánem Španělska (výkonný orgán CITES) vyplynulo, že nikdy nebylo vydáno povolení k legálnímu odchytu tohoto druhu v přírodě, nikdy nebyl povolen chov v zajetí, početnost druhu v přírodě stále klesá, na řadě míst vymizel a populace je fragmentovaná, druh je ohrožen zejména nelegálním odchycem pro soukromé účely. V dopisu tohoto orgánu ze dne 23. 4. 2013 se pak uvádí, že tento druh je chráněn od roku 1981 podle Královského výnosu (Royal Decree) č. 3181/1980, který zakazuje lov, odchyt, chov, obchod a vývoz tohoto druhu včetně vajec a mláďat. Podle názoru AOPK naplňují předmětné exempláře definici živočicha původu „F“, živočichové narození v zajetí, pro něž však nejsou splněny podmínky podle kapitoly XIII nařízení (ES) č. 865/2006. Tyto exempláře by bylo možné vyvézt pouze pro nekomerční účely.

[13] Dne 6. 1. 2014 požádalo ministerstvo AOPK o doplnění stanoviska k vývozu exemplářů CITES, a to s ohledem na skutečnosti uváděné žalobkyní, tj. že původní chovná skupina byla získána legálně koupí na burze na podzim 1991, tedy před přistoupením České republiky k úmluvě CITES, v době, kdy V. D. (od něhož žalobkyně exempláře získala darem) nemohl po prodávajícím požadovat dokumenty o jejich původu a ten mu je nebyl povinen doložit, že před rokem 1980 bylo možné exempláře odchytit a chovat v zajetí, a že z data koupě není možné a priori usuzovat, že původní tři rodičovské páry byly získány nelegálně. Ve stanovisku ze dne 7. 1. 2014 AOPK setrvala na svém původním závěru, tj. nesouhlasu s vývozem. V odůvodnění se uvádí, že „*k původu rodičovské chovné skupiny nebyly doloženy žádné nové informace, na základě kterých by bylo možné konstatovat, že chovné stádo bylo založeno v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání a způsobem, který nebyl na újmu přežití příslušného druhu ve volné přírodě v souladu s čl. 54 odst. 2 nařízení Komise. Z uvedeného doplnění původu chovné skupiny de facto vyplývá pouze spekulativní tvrzení, že je možné, že původní tři rodičovské páry mohly být získány z chovu, který byl založen v souladu s právními předpisy platnými ve Španělsku před rokem 1980. Z pohledu vědeckého orgánu CITES tato úvaha v žádném případě jednoznačně nedokládá legální původ rodičovské chovné skupiny tak, aby bylo možné konstatovat, že byla získána způsobem, který nebyl na újmu přežití příslušného druhu ve volné přírodě*“. O jedincích získaných V. D. před přístupem České republiky k Úmluvě CITES „*není známo, zdali se jedná o exempláře již narozené a odchované v lidské péči, nebo o jedince z volné přírody*.“

[14] V následně vydaném rozhodnutí ministerstvo žádosti žalobkyně nevyhovělo z důvodu, že nebyly splněny následující podmínky pro vydání vývozního povolení stanovené v čl. 5 odst. 2 nařízení Rady:

1. V rozporu s čl. 5 odst. 2 písm. b) nařízení Rady žadatel nepředložil dokumenty dokazující, že exempláře byly získány v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčného druhu, jelikož nebyl doložen původ jejich rodičovských exemplářů.
2. V rozporu s čl. 5 odst. 2 písm. c) bod ii) nařízení Rady nelze konstatovat, že exempláře nebudou využívány k převážně komerčním účelům.
3. AOPK, která je příslušným vědeckým orgánem ve smyslu čl. 13 odst. 2 nařízení Rady, vydala nesouhlasné stanovisko k vývozu v rámci své působnosti podle čl. 5 odst. 2 písm. a) nařízení Rady.

[15] V odůvodnění rozhodnutí ministerstvo posuzovalo, zda je možné povolit vývoz předmětných exemplářů druhů z přílohy A k nařízení Rady k obchodním účelům na základě odchylky v čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení Rady, tj. zda se jedná o exempláře narozené a odchované v zajetí, resp. zda tyto exempláře splňují kritéria uvedená v kapitole XIII (čl. 54) nařízení Komise; dospělo však k negativnímu závěru. K žalobkyní tvrzeným údajům a předloženým dokladům uvedlo, že informace do registračních listů uvádí žadatel, jejich pravdivost není ověřována, přičemž podle § 23 odst. 3 zákona o obchodování s ohroženými druhy není registrační list úředním potvrzením o zákonném původu exempláře. Ministerstvo odkázalo na stanovisko AOPK ve věci a uzavřelo, že není ubezpečeno, že by bylo chovné stádo (hejno) získáno v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání a způsobem, který nebyl na újmu přežití příslušného druhu ve volné přírodě (čl. 54 odst. 2 nařízení Komise). Žalobkyně totiž *„nepředložila žádné dokumenty prokazující původ rodičovských exemplářů ani potvrzení o tom, že tyto exempláře byly získány z volné přírody v souladu s právními předpisy, platnými na území státu, odkud tyto exempláře pocházejí“*.

[16] K rozkladu podanému žalobkyní vydal ministr žalobou napadené rozhodnutí, v němž (nad rámec již uvedeného v rozhodnutí ministerstva) s poukazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2012, č. j. 9 Ca 229/2009-30, a na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 6 As 80/2012-49, uvedl, že negativní stanovisko AOPK podle čl. 5 odst. 2 písm. a) nařízení Rady je skutečností, která znemožňuje žádosti vyhovět (§ 51 odst. 3 s. ř.). K jednotlivým námitkám pak v odůvodnění uvedl, že registrační listy ani darovací smlouva nedokládají legální původ exemplářů určených k vývozu. Ministerstvo není přesvědčeno o tom, že chovné stádo (tj. zde chov založený před 13 lety) bylo založeno v souladu s právními předpisy v době jeho získání, ani že bylo získáno způsobem, který nebyl na újmu přežití exemplářů ve volné přírodě; proto *„nelze vyloučit škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo rozsah území, na kterém se exempláře vyskytují“*. Ke konstatování AOPK o tom, že není ubezpečena, že chovná stanice exemplářů byla založena v souladu se zákony platnými v době získání, a proto nemůže souhlasit s vydáním vývozního povolení, ministr v napadeném rozhodnutí uvedl, že založení chovného stáda v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání je jedním z kritérií, aby mohl být exemplář považován za narozený a odchovaný v zajetí (kód „C“). Žalobkyně však nedoložila, zda darování jedinci byli již narozeni a odchováni v lidské péči, nebo zda jde o jedince z volné přírody.

[17] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75

odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o žalobě uvážil takto:

[18] Jedním z nástrojů ochrany ohrožených druhů živočichů a rostlin před hrozbou vyhubení ve volné přírodě je právní regulace „obchodu“ (zejména vývozu, dovozu) s těmito druhy, jejíž součástí je též právní úprava obchodu s živočichy chovanými v zajetí. Česká republika je vázána Úmluvou o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (dále jen „Úmluva CITES“), jejíž smluvní stranou se stala od 1. 1. 1993. V rámci unijní regulace se zároveň na „obchodování“ s ohroženými druhy aplikuje nařízení Rady a nařízení Komise, na úrovni vnitrostátního práva pak zákon o obchodování s ohroženými druhy. Při výkladu norem environmentálního práva, kam spadá i právní regulace druhové ochrany, je nutno reflektovat zejména zásady prevence a obezřetnosti (viz též čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování EU), resp. zásadu předběžné opatrnosti, podle níž je nutno v pochybnostech rozhodnout ve prospěch ochrany. Právě naposledy uvedená zásada se zřetelně promítá do právní úpravy ochrany druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin při „obchodu“ s nimi.

[19] Ještěrka lilfordova je zařazena do přílohy A nařízení Rady (u zároveň do přílohy II Úmluvy CITES), u níž se uplatní následující pravidla pro vývoz.

[20] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady: „*Vývozní povolení pro exempláře druhů zařazených do přílohy A smí být vydáno pouze po splnění těchto podmínek:*

a) příslušný vědecký orgán písemně oznámil, že odchyt či sběr exemplářů ve volné přírodě nebo jejich vývoz nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje;

b) žadatel předloží dokumenty dokazující, že exempláře byly získány v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčných druhů; v případě, kdy se žádost podává v jiném členském státu, než ze kterého exemplář pochází, slouží jako důkaz potvrzení, v němž je uvedeno, že exemplář byl získán z volné přírody v souladu s právními předpisy, které platí na území takového státu;

c) výkonný orgán se přesvědčí, že:

(...)

ii) - exempláře druhů, které nejsou zařazeny do přílohy I úmluvy, nebudou využívány k převážně komerčním účelům; nebo (...)

(...)

d) výkonný orgán členského státu po konzultaci s příslušným vědeckým orgánem dospěje k názoru, že neexistují žádné další okolnosti týkající se zachování druhu, které mluví proti vydání vývozního povolení. (...)“

[21] Podle čl. 5 odst. 4 nařízení Rady: „*Vývoz nebo zpětný vývoz exemplářů druhů, jež jsou zařazeny do příloh B a C, ze Společenství je možný pouze poté, co (...) bylo předloženo vývozní povolení nebo potvrzení o zpětném vývozu vydané výkonným orgánem členského státu, na jehož území se exempláře nacházejí.*

Vývozní povolení smí být vydáno teprve poté, kdy došlo ke splnění podmínek uvedených v odst. 2 písm. a), b), c) bod i) a písm. d). (...)“

[22] Podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení Rady: „*S výjimkou použití článku 8 se na exempláře druhů zařazených do přílohy A, které se narodily a byly odchovány v zajetí nebo které byly uměle vypěstovány, vztahují stejná ustanovení jako na exempláře druhů zařazených do přílohy B.*“

[23] Podle čl. 54 nařízení Komise: „*...exemplář živočišného druhu je možné považovat za exemplář narozený a odchovaný v zajetí pouze tehdy, jestliže je příslušný výkonný orgán po konzultaci s příslušným vědeckým orgánem členského státu ubezpečen, že je splněno některé z těchto kritérií:*

(...)

2. chovné stádo (hejno) bylo získáno v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání a způsobem, který nebyl na újmu přežití příslušného druhu ve volné přírodě; (...)“.

[24] Citovaná právní úprava zřetelně stanoví nutnost kumulativního naplnění podmínek vymezených v čl. 5 odst. 2 nařízení Rady, které je přímo použitelným právním předpisem EU, tj. bez dalšího závazným pro své adresáty. Jinými slovy, pokud nebude naplněna být jediná podmínka tohoto ustanovení, vývozní povolení pro exempláře druhů zařazených do přílohy A nebude (zásadně) vydáno. Při posouzení žádosti žalobkyně bylo shledáno, že nebyly naplněny podmínky uvedené pod písm. a) – písemné oznámení vědeckého orgánu, že vývoz exemplářů nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje, pod písm. b) – předložení dokumentů ze strany žadatele, že exempláře byly získány v souladu s právními předpisy o ochraně dotyčných druhů, ani pod písm. c) ve variantě ii) – výkonný orgán se přesvědčí, že exempláře nebudou využívány k převážně komerčním účelům. Žalobkyně v žalobě i v průběhu předcházejícího správního řízení napadala závěr o nenaplnění podmínek uvedených v čl. 5 odst. 2 písm. a) a b) nařízení Rady, nikterak se však nebránila závěru o naplnění podmínky uvedené v čl. 5 odst. 2 písm. c) ii) nařízení Rady; ostatně již v žádosti o vydání vývozního povolení žalobkyně deklarovala, že účelem vývozu jsou obchodní účely.

[25] Ministerstvo proto ve svém rozhodnutí správně posuzovalo, zda se na předmětné exempláře nevztahuje odchylka vymezená v čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení Rady. Poznatek o tom, zda se předmětné exempláře narodily nebo byly odchovány v zajetí, obdrželo ministerstvo jako výkonný orgán podle čl. 13 odst. 1 písm. a) nařízení Rady od AOPK, která je podle § 27 odst. 1 písm. d) vědeckým orgánem podle Úmluvy, jenž v mezích této funkce „*vydává odborná stanoviska, popřípadě plní další úkoly na základě pokynů ministerstva...*“; tento postup byl zcela v souladu s čl. 54 nařízení Komise.

[26] Žalobkyně napadla jednak nesprávnost stanoviska AOPK a jednak nezákonnost rozhodnutí ministerstva, resp. rozhodnutí ministra, pokud s ohledem na negativní stanovisko AOPK její žádosti nevyhověl. Povahou stanoviska AOPK při obchodování s ohroženými druhy se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 29. 5. 2013, č. j. 6 As 80/2012-49. Lze přisvědčit žalovanému, že závěry zde uvedené lze vztáhnout i na nyní posuzovaný případ (byť se nejednalo o vývoz, nýbrž o dovoz ohrožených druhů). Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „*pro správní řízení (...) má stanovisko vědeckého orgánu zásadní*

význam; v případě negativního odborného stanoviska bude na místě takovou žádost zamítnout podle ustanovení § 51 odst. 3 s. ř. (...) Protože AOPK není v tomto případě správním orgánem, není možné označit její stanovisko za závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu (...). (S)oudy nepřezkoumávají stanoviska AOPK jako vědeckého orgánu CITES po odborné stránce. K tomu ostatně nedisponují dostatečnými odbornými znalostmi. Nelze však akceptovat, že by stanoviska takto konstruovaných vědeckých orgánů stála zcela mimo jakýkoli soudní přezkum. (...) Soudům přísluší posuzovat, zda je odborné stanovisko vědeckého orgánu (ať kladné či záporné) dostatečně logicky a přesvědčivě odůvodněno a zda nepřekračuje obecný zákaz libovůle a svévole (...).

[27] Zdejší soud dospěl k závěru, že stanovisko, v němž AOPK dospěla k závěru, že „nemůže potvrdit, že chovná skupina byla založena v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání“, netrpí libovůlí či svévolí. V odůvodnění negativního stanoviska jsou sneseny dostatečné argumenty (sub 12 a 13) pro tento závěr, který vychází jednak ze skutečností deklarovaných žalobkyní, a jednak z informací získaných od vědeckého orgánu státu, kde se *Podarcis lilfordi* jako endemický druh jedině vyskytuje. Je to právě výše zmíněná zásada předběžné opatrnosti, která se uplatní v pochybnostech, zda chovná skupina byla založena v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání; pokud totiž tento závěr nemůže být jednoznačně potvrzen, bylo nutno vydat negativní stanovisko.

[28] Soud se neztotožňuje s přesvědčením žalobkyně o tom, že by předložená darovací smlouva od posledního držitele exemplářů či výpověď jejich předcházejícího držitele, event. snad k žádosti přiložené registrační listy, byly dostatečnými důkazy k přijetí závěru, že se jednalo o exempláře narozené a odchované v zajetí podle čl. 54 nařízení Komise (což by následně mohlo vést k případnému uplatnění odchylky podle čl. 7 odst. 1 nařízení Rady, která by umožnila vývoz předmětných exemplářů i ke komerčním účelům). Nutno konstatovat, že žalobkyní předložený „příběh“ získání předmětných exemplářů k opačnému závěru nedostačuje, a to právě s ohledem na požadavek jistoty, že chovná skupina byla získána zákonným způsobem. Nejasný totiž zůstává jeho počátek, tj. odkud (zda z volné přírody či chovu) původní rodičovské exempláře jakožto zakladatelé chovu pocházejí. Předmětné exempláře tak nebylo možné považovat za exempláře narozené a odchované v zajetí podle čl. 54 nařízení Komise, nemohlo být proto ani uvažováno o odchylce podle čl. 7 odst. 1 nařízení Rady. S ohledem na deklarovaný účel vývozu předmětných exemplářů (obchodní účely) je proto nutno přisvědčit závěru o nenaplnění podmínky uvedené v čl. 5 odst. 2 písm. c) bod ii) nařízení Rady. S ohledem na způsob stanovení podmínek pro vydání vývozního povolení v čl. 5 odst. 2 nařízení Rady by ostatně tento závěr byl sám o sobě způsobilý k tomu, aby žádost žalobkyně byla ve správním řízení zamítnuta.

[29] K jednotlivým námitkám žalobkyně lze dále uvést, že napadené rozhodnutí není odůvodněno „pouze“ nedostatkem přesvědčení o tom, že chovné stádo bylo získáno způsobem, který nebyl na újmu přežití exemplářů ve volné přírodě, jedná se však o důvod stěžejní a jak vyplývá ze shora uvedeného, zcela v souladu jednak s relevantními právními předpisy a jednak s judikturně aprobovanou povinností správního orgánu respektovat odborné stanovisko AOPK, vedl k zamítnutí žádosti. Nelze se ani ztotožnit s námitkou žalobkyně, že by ministr v napadeném rozhodnutí nevypořádal jí vznesené námitky, tj. že

by napadené rozhodnutí trpělo vadou nepřezkoumatelnosti. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, jakým způsobem byly hodnoceny žalobkyní předložené důkazy (darovací smlouva, čestné prohlášení a výpověď předcházejícího držitele exemplářů), byť toto hodnocení, s nímž se však zdejší soud ztotožňuje, bylo v její neprospěch.

[30] K posouzení, zda odchyt či sběr exemplářů ve volné přírodě nebo jejich vývoz nebude mít škodlivý účinek na stav zachování druhu nebo na rozsah území, na kterém se příslušná populace daného druhu vyskytuje, je příslušná AOPK (čl. 5 odst. 2 písm. a) nařízení Rady ve spojení s § 27 odst. 2 písm. d) zákona o obchodování s ohroženými druhy), která k tomu vydá stanovisko; v tom je nutno žalobkyni přisvědčit. Stejně jako v tom, že orgánem rozhodujícím o její žádosti není AOPK jakožto vědecký orgán CITES, nýbrž ministerstvo jakožto výkonný orgán CITES, jenž je k tomu ze zákona oprávněn.

[31] AOPK své negativní stanovisko odůvodnila především neznámým původem a datem získání zakladatelských jedinců chovného stáda, což nelze (oproti přesvědčení žalobkyně) považovat za libovůli. Městský soud je toho názoru, že důvod uvedený AOPK v negativním stanovisku, na nějž napadené rozhodnutí odkazovalo, lze považovat za legitimní důvod k závěru o tom, že by vývoz předmětných exemplářů mohl mít škodlivý účinek na stav zachování druhu, a to s ohledem na zásadu předběžné opatrnosti zvláště ve spojení se skutečností, že vývoz byl požadován pro obchodní účely. Tímto stanoviskem je ministerstvo jako správní orgán rozhodující o žádosti žalobkyně vázáno. Jakkoliv tedy žalovaný jistě mohl vypořádání této námítky žalobkyně v napadeném rozhodnutí podrobněji rozvést, tento dílčí nedostatek v odůvodnění napadeného rozhodnutí městský soud nepovažuje za důvod, pro který by bylo nutné napadené rozhodnutí zrušit.

[32] Lze shrnout, že napadené rozhodnutí ob stojí jako zákonné. Žádosti o vývoz předmětných exemplářů nebylo vyhověno z důvodu, že nedošlo ke splnění hned několika podmínek pro vydání vývozního povolení podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady, byť se stejným jmenovatelem, kterým je skutečnost neprokázání původu zakladatelských jedinců chovného stáda, resp. neprokázání legálního způsobu jejich získání. K tomuto závěru bylo nutné se s ohledem na zásadu předběžné opatrnosti přiklonit i přes možnost (nikoli však jistotu), že k získání těchto exemplářů došlo v souladu se zákonnými ustanoveními platnými v době získání a způsobem, který nebyl na újmu přežití příslušného druhu ve volné přírodě.

[33] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[34] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 30. ledna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu